

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

ДАЙДЖЕСТ УКРАЇНСЬКОЇ ГЕЛЬСІНСЬКОЇ СПІЛКИ З ПРАВ ЛЮДИНИ, ВИПУСК № 7 (4), ПРОГРАМА «ПРАВА ЛЮДИНИ В ДІЇ»

Квітень 2015

ЗМІСТ

Реалізовані заходи	2
<i>Моніторинг та адвокатування прав людини</i>	<i>2</i>
<i>Стратегічний судовий захист</i>	<i>6</i>
<i>Безкоштовна правова допомога</i>	<i>8</i>
<i>Навчання в сфері захисту та просування прав людини</i>	<i>8</i>
Головні події в сфері прав людини	11

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Реалізовані заходи

Моніторинг та адвокатування прав людини

Адвокаційні кампанії УГСПЛ

Моніторинг та адвокація ефективного виконання рішень міжнародних інстанцій в Україні

7 квітня 2015 року відбувся прес-ланч на тему «Як вдосконалити виконання рішення Європейського Суду: поради правозахисників» за участю провідних юридичних ЗМІ країни, під час якого представники Української Гельсінської спілки з прав людини (УГСПЛ) та експерт Центру політико-правових реформ Роман Куйбіда в неформальній атмосфері поспілкувалися з журналістами та розказали про проблеми, які існують з виконанням рішень Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ), а також назвали можливі варіанти їх вирішення.

Під час заходу Аркадій Бущенко, виконавчий директор УГСПЛ, запропонував нагородити званням «Герой України» бабусю 1917 року народження, яка боролася з несправедливим правосуддям, і двічі за допомогою ЄСПЛ довела неправоту Верховного суду України (Справа Бочан проти України). Щоправда, другий раз вже помертвено. [Відео з заходу](#).

Прес-захід відбувся в рамках [проекту «Моніторинг та адвокація ефективного виконання рішень міжнародних інстанцій в Україні»](#) за підтримки [Проекту USAID «Справедливе правосуддя»](#) (FAIR Justice Project).

УГСПЛ стала партнером III Міжнародного конкурсу «Стоп цензури! Громадяни за вільні країни»

Спроби влади на законодавчому рівні обмежити свободу слова та запровадити цензуру, виправдовуючи це інформаційною агресією, є прямою загрозою демократичному розвитку України. Саме тому темою цього річного конкурсу стало одне з гасел Євромайдану «Права людини понад усе».

Роботи на конкурс приймаються в п'ятьох категоріях: зображення, есей, вірш, гасло та інші формати, – чотирма мовами: українською, російською, англійською та кримськотатарською. Докладніша інформація – за посиланням <http://helsinki.org.ua/index.php?id=1428314213>.

Звернення з приводу небезпеки пошуку «побутових сепаратистів»

18 квітня 2015 року УГСПЛ виступила [зі зверненням](#), в якому засудила інформаційну кампанію низки активістів щодо пошуку так званих «побутових сепаратистів» та передачі інформації про них до СБУ. Зокрема, правозахисники зазначили, що «запропонований «рекламний» порядок інформування не про тих осіб, які готують злочини, а про тих, хто «неправильно» думає, не передбачений чинним законодавством. І ніякі «медіа-центри», які нібито виявили цю ініціативу, не мають на це повноважень».

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Звернення з приводу можливості скасування інституту застави

20 квітня 2015 року УГСПЛ оприлюднила [відкрите звернення](#) в якому застерегла народних депутатів від скасування інституту застави. Оскільки такі дії призведуть до порушення як Конституції України, так і міжнародних зобов'язань. У зверненні правозахисники нагадали, що «шлях інтеграції з ЄС передбачає повагу до прав людини і дотримання принципу верховенства права».

Моніторинг та аналітична діяльність

Правозахисники навчили активістів фіксувати порушення прав людини та воєнних злочинів на Сході України

16-17 квітня 2015 року Програма USAID «Права людини в дії», яка впроваджується УГСПЛ, організувала тренінг «Документування порушень прав людини та воєнних злочинів у зв'язку із військовим конфліктом на Сході України». Понад 30 його учасників – представників коаліції «Справедливість заради миру на Донбасі» та волонтерів з різних областей України, відібраних за відкритим оголошенням УГСПЛ та Центру громадянських свобод, регулярно відвідуватимуть зону АТО з метою виявлення та фіксації порушень прав людини та воєнних злочинів, а також подальшої адвокаційної діяльності.

Юристи громадських приймалень УГСПЛ також пройшли навчання за сприянням Шведського агентства з міжнародного розвитку ([Sida](#)).

Остаточо сформовано інструментарій (анкети, опитувальники) для збору інформації щодо воєнних злочинів, вчинених в ході збройного конфлікту на Донбасі. Анкети надіслано до громадських приймалень та волонтерів УГСПЛ, Коаліції «Справедливість заради миру на Донбасі» для використання в роботі.

Зібрані данні будуть вноситись в потужну базу даних MEMEX, яка допоможе правозахисникам скласти повне бачення ситуації з порушенням прав людини та норм міжнародного гуманітарного права. На підставі отриманих даних правозахисні організації планують складати звіти для представлення їх на міжнародному рівні та оприлюднення в засобах масової інформації.

В подальшому правозахисники створять інтерактивну карту порушень прав людини, де кожен бажаючий зможе побачити ситуацію з порушенням прав людини в зоні АТО.

Зібрана інформація стане також підставою для роботи над стратегічними судовими справами в інтересах людей, постраждалих в результатах бойових дій на Сході країни.

Презентація доповіді «Права людини в Україні 2014»

29 квітня 2015 року УГСПЛ на прес-конференції розповіла про найбрутальніші порушення прав людини в 2014 році в рамках презентації доповіді правозахисних організацій «Права людини в Україні-2014».

Участь в підготовці документу взяли 74 експерти правозахисних організацій з усіх регіонів України. Доповідь надає фахову оцінку дотримання державою прав людини в умовах збройного конфлікту, економічної кризи та масштабних реформаційних процесів. Інформацію,

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

розміщену в доповіді, щороку використовують Європейський суд з прав людини, Уряд США, Єврокомісія та інші міжнародні інституції.

Було названо як негативні, так й позитивні тенденції. Так, негативні аспекти призвели до того, що лише фахівцями УГСПЛ протягом 2014 року було спрямовано до ЄСПЛ *понад 90 звернень з одночасним веденням близько 110 стратегічних судових тяжб на національному рівні*. Експерти констатують, що переважна більшість порушень прав людини відбувалась, серед іншого, через відсутність серйозних стримуючих та контрольних механізмів у владі та відсутність законодавчого забезпечення фундаментальних прав і свобод. Тому пропонують здійснити, зокрема такі кроки: розробити проект нової Конституції, забезпечити контроль громадськості за правоохоронними органами, здійснити реформу кримінальної юстиції, розширити обсяг надання безоплатної правової допомоги.

В цілому автори доповіді надали чиновникам понад 20 конкретних пропозицій щодо покращення ситуації з правами людини. Лишається питання, чи помітять їх можновладці.

Моніторинговий візит до психоневрологічних інтернатів, в які були переселені підопічні з інтернатних установ зони АТО

27-28 квітня 2015 року відбувся візит чотирьох моніторів до Веселокутівського психоневрологічного інтернату (ПНІ) (Кіровоградська обл.) та Іллінського ПНІ (Дніпропетровська обл.) з метою визначення впливу переселення підопічних ПНІ із зони АТО на якість життя, стан дотримання прав як переселених осіб, так і тих підопічних, до яких приєднали нову групу і які раніше отримували послуги.

Зокрема, було проаналізовано загальні масштаби переселення підопічних, стан дотримання нормативів їхнього проживання, визначено критерії порушення прав людини стосовно осіб з психіатричним діагнозом в умовах воєнних дій та переселення з подальшою розробкою форми повідомлення про порушення прав людини, а також здійснено оцінку можливості евакуації ПНІ та підопічних з невідконтрольних територій.

Візит відбувся в рамках програми USAID «Права людини в дії». За його результатами буде складено та оприлюднено аналітичний звіт.

Круглий стіл «Проблеми дотримання прав людини у діяльності психоневрологічних інтернатів»

29 квітня 2015 року програма USAID «Права людини в дії» організував круглий стіл, присвячений порушенням прав людини у психоневрологічних інтернатах за участі керівництва Міністерства соціальної політики України, Офісу омбудсмена, провідних громадських організацій. Зокрема, мова йшла про відсутність доступу до правосуддя.

«Після відвідування закладів ми повинні констатувати, що особи практично не мають можливості приймати самостійні рішення, не одержують доступ до правосуддя й до розпорядження власними коштами», – зазначив координатор аналітичного підрозділу Спілки Богдан Мойса.

За результатами проведення громадської експертизи діяльності Міністерства соціальної політики України, УГСПЛ пропонує включити осіб із хронічними психічними захворюваннями, а також інвалідів 3 групи із психічними порушеннями, які не мають рідних і майна, у список осіб, що мають право на обслуговування в психоневрологічних інтернатах.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Крім того, Спілка рекомендує Міністерству внести в типові положення про психоневрологічний інтернат норму, що зобов'язує органи місцевого самоврядування пропонувати хворим альтернативний спосіб забезпечення (догляд удома або створення за аналогічні кошти альтернативних установ).

Моніторинговий візит, громадська експертиза та круглий стіл відбулися в рамках **аналітичного дослідження УГСПЛ з питань дотримання прав пацієнтів у психіатричних закладах України.**

Круглий стіл «Котел для цивільних? Як організувати ефективну евакуацію»

Сьогодні кількість людей, які виїждять із тимчасово окупованої території Донецької та Луганської областей, є суттєво нижчою, аніж під час ескалації збройного протистояння. Утім, на жаль, багато хто прогнозує черговий наступ з боку РФ і т.з. «ДНР-ЛНР» у травні. І тоді проблема масової евакуації може постати для жителів інших населених пунктів, які наразі перебувають під контролем українського уряду.

Саме тому **30 квітня 2015 року** в офісі Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини УГСПЛ разом з Центром громадянських свобод провели круглий стіл, під час якого правозахисники з'ясовували, чи готова країна до чергової хвилі евакуації. Тим більше що попередні хвилі навряд чи можна назвати успішними. Не секрет, що при переміщенні вразливих соціальних груп із Дебальцевого ключову роль зіграли не державні органи, а волонтери.

Також відбулася презентація спільного звіту щодо випадків перешкоджання евакуації мирного населення, підготовленого за результатами моніторингових візитів на Донбас під егідою Коаліції громадських організацій та ініціатив «Справедливість заради миру на Донбасі». Звіт видано за підтримки [програми USAID «Права людини в дії»](#). Правозахисникам вдалося дослідити низку випадків, коли населення потрапляло під обстріли, саме намагаючись виїхати. І це тільки одна з форм перешкоджання евакуації з боку незаконних збройних формувань, яка доводить, що безпечної формули евакуації так і не було винайдено.

В рамках круглого столу були розглянуті наступні питання:

- Чи вивчені уроки попередніх хвиль евакуації?
- Чи можливо убезпечити людей, які переміщуються?
- Як зробити евакуацію максимально ефективною та що для цього потрібно?
- Як волонтери мають взаємодіяти з державою в питанні евакуації?

За результатами круглого столу були озвучені рекомендації громадянського суспільства органам державної влади, а також запропоновано до підписання меморандум.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Стратегічний судовий захист

Проекту зі звільнення полонених (Prisoners of War Ua Project)

Вже більше ніж півроку полоненим та їхнім сім'ям надається юридична допомога в рамках **Prisoners of War Ua Project**, юристам якого експертну підтримку оказують спеціалісти Фонду стратегічних справ Спілки.

Юристи та волонтери подають клопотання про застосування Правила 39 Регламенту ЄСПЛ. Стосовно вже поданих скарг продовжується комунікація з Судом. З початку 2015 року **юристами було направлено близько 60 скарг до Європейського суду з прав людини.**

Надання допомоги мирному населенню, постраждалому в результаті бойових дій

Одним з ключових напрямів діяльності Фонду стратегічних справ УГСПЛ, виходячи з сучасних умов, є надання допомоги мирному населенню, постраждалому в результаті бойових дій. За квітень місяць було подано **близько 5 скарг до ЄСПЛ**, одна з яких стосувалася незаконного поміщення дитини «владою ЛНР» до притулку та погроз позбавлення матері її прав щодо дитини. Триває робота ще над понад десятьма справами, які стосуються незаконного викрадення та тримання у полоні, загибелі людей та знищення їхнього майна.

Захист прав громадян на тимчасово окупованій території

Триває робота над справами щодо захисту прав наших громадян, які проживають на тимчасово окупованій території Криму. Серед іншого Фонд стратегічних справ надає допомогу Благодійній кримськотатарській організації «Фонд Крим», члени якої зазнають утисків з боку російської «влади» кримського півострову.

Захист права на доступ до публічної інформації

Земельні питання в місті мають великий суспільний інтерес, бо населення впевнене в існуванні корупційних схем. Оскільки міська рада не опубліковувала на своєму сайті рішення, пов'язані із розподілом та виділенням земельних ділянок, неурядова організація звернулася до неї із офіційним письмовим запитом щодо отримання публічної інформації, на який отримала відмову. Не отримавши захисту порушених прав у суді, УГСПЛ направила скаргу до Європейського суду з прав людини щодо порушення права на доступ до інформації

Справа проти Національного Банку України

По ініційованій правозахисниками справі проти Національного Банку України стосовно дискримінації кримчан в квітні відбулося два слухання Апеляційним Адміністративним судом міста Києва. На останньому засіданні було прийнято рішення про необхідність звернення до Конституційного Суду України для отримання роз'яснень відносно Закону України «Про створення вільної економічної зони «Крим» та про особливості здійснення економічної діяльності на тимчасово окупованій території України». Нагадаємо, що правозахисники звернулися до адміністративного суду з позовом, який стосувався незаконності окремих положень Постанови №699 НБУ.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Підвищення кваліфікації адвокатів, що працюють в сфері прав людини, зі стратегічного судового захисту

Програма USAID «Права людини в дії», яка впроваджується УГСПЛ, в період з **31 березня по 1 квітня 2015 року** провела унікальний тренінг «Судочинство в Європейському суді з прав людини» спільно із Європейським центром захисту прав людини (EHRAC). Цей захід був призначений для 27 юристів-добровольців, які працюють над звільненням заручників та займаються пошуками зниклих безвісти на сході України (у тому числі представників Проекту зі звільнення полонених (Prisoners of War UA Project), і присвячений залученню міжнародних правових механізмів (із докладними вказівками, як здійснювати судовий захист в Європейському суді з прав людини) для надання допомоги родичам заручників і зниклих безвісти осіб.

Тренінг пройшов за участю легендарного Філіпа Ліча – всесвітньовідомого адвоката, професора права Мідлсекського університету (Лондон), директор EHRAC, автора бестселеру та настільної книги адвокатів, які працюють в сфері захисту прав у ЄСПЛ «Taking a Case to the European Court of Human Rights». Зокрема, обговорювались такі теми: підготовка заяв та клопотань; надання доказів; право на життя (стаття 2); заборона тортур і нелюдського або принижуючого гідності поводження (стаття 3); тимчасові (забезпечувальні) заходи (правило 39); право на свободу та особисту недоторканність (стаття 5); право вимоги про стягнення збитків.

Таким чином, підвищення рівня компетентності, знань, умінь і навичок юристів-волонтерів дозволить виконувати завдання, вирішувати проблеми, що наразі існують в Україні, та виносити питання щодо ув'язнених і заручників на більш високий рівень. Налагоджені контакти юристів-волонтерів з представниками EHRAC дозволять продовжувати отримувати консультації щодо зникнень українських військових і цивільних осіб у східній Україні і відслідковувати судові розгляди в Європейському суді з прав людини у межах Проекту зі звільнення полонених.

Фотозвіт з заходу.

Важливі матеріали

31 березня 2015 року було подано комунікації до Комітету Міністрів Ради Європи стосовно виконання Україною своїх зобов'язань щодо впровадження рішень ЄСПЛ по справах «[Арська проти України](#)» та «[Вінтман проти України](#)». УГСПЛ описала ситуацію щодо ненадання медичної допомоги особам, які перебувають у державних лікарських закладах, та відсутності можливості в засуджених осіб ініціювати своє переведення з однієї колонії до іншої. Експерти надали свої коментарі та поставили питання Уряду України.

Експертами УГСПЛ, на прохання Конституційного суду України, було підготовлено експертний висновок стосовно відповідності окремих норм Закону України «Про очищення влади» Конституції та нормам міжнародного права. Вказаний закон також називають люстраційним: він передбачає усунення від посад ряду посадовців.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Безкоштовна правова допомога

[Мережа громадських приймалень УГСПЛ](#) продовжує надання безоплатної правової допомоги та проведення інформаційно-просвітніх заходів в галузі прав людини.

16-17 квітня 2015 року юристи громадських приймалень УГСПЛ пройшли навчання в рамках тренінгу «Документування порушень прав людини та воєнних злочинів у зв'язку із військовим конфліктом на Сході України» (див. розділ «Моніторинг та аналітична діяльність»).

3 лютого 2015 року юристи УГСПЛ **надають безоплатні юридичні консультації переселенцям з окупованого Криму та зони АТО** в офісі Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (вул. Інститутська, 21/8, станція метро Хрещатик) в понеділок та среду з 14 до 19 години.

Проект реалізується завдяки Ресурсному центру допомоги вимушеним переселенцям, офісу Уповноваженого ВРУ з прав людини та [Sida](#). Телефони гарячої лінії Ресурсного центру: 044-364-3734 (Київ, міський), 095-377-7014 (MTC), 068-985-1800 (Kyivstar), 093-164-7885 (Life).

Навчання в сфері захисту та просування прав людини

Неформальна освіта і навчання для різних цільових аудиторій

З 29 березня по 1 квітня 2015 року в Освітньому домі прав людини – Чернігів (ОДПЛ-Чернігів) проходив практичний семінар «Захист громадських інтересів. Основи проектної діяльності» в рамках Всеукраїнської освітньої програми «Розуміємо права людини» (РПЛ). На ньому були присутні понад 20 представників двох проектів NED «Громадські ініціативи на підтримку Криму та Донбасу» та «Громадські центри юридичної та інформаційної допомоги в Україні»: керівники організацій, координатори проектів, експерти та тренери з різних куточків України.

Учасники не тільки ознайомилися з теоретичними засадами проектного менеджменту, спробували себе у ролі експертів, провели аналітичну роботу за допомогою різних методів та методик (SWOT-аналіз та інші), попрацювали з різними формами фінансової та творчої звітності, але й намагалися знайти відповідь на питання, як побудувати ефективну модель діяльності для захисту суспільних інтересів.

10-11 квітня 2015 року [програма USAID «Права людини в дії»](#) провела експертну нараду на базі Освітнього Дому з прав людини – Чернігів щодо механізмів застосування норм міжнародного гуманітарного права (МГП) в сучасних умовах. Її учасниками стали представники Центру громадянських свобод, Міжнародної амністії, УГСПЛ, Розуміємо права людини, Міжнародного партнерства прав людини та провідних науково-дослідних установ України. Мета зустрічі – розробити план дій, направлений на консолідацію різних правозахисних та громадських організацій та неформальних рухів щодо узгоджених заходів у сфері застосування міжнародного гуманітарного права. Під час зустрічі випрацьована структура та узгоджені можливі трактовки застосування різних положень МГП, складено план

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

дій щодо інформаційної, просвітницької кампанії серед журналістів, громадських активістів, правозахисників та ОГС, що працюють у сферах, які дотичні до міжнародного гуманітарного права.

3 14 по 15 квітня 2015 року на базі ОДПЛ - Чернігів відбувся перший спеціалізований тренінг «Робота з персональними джерелами інформації, планування та проведення інтерв'ю під час візиту НПМ» для представників Секретаріату Омбудсмана та громадських моніторів Національного превентивного механізму (НПМ) у рамках проекту «Розвиток спільноти моніторів НПМ». Під час тренінгу монітори НПМ склали перелік персональних даних, розібралися від чого залежить вибір певного джерела інформації, ознайомились з національними та міжнародними стандартами захисту персональних даних, розробили проект алгоритму роботи з персональними джерелами інформації для спілкування з представниками місць несвободи та людьми, що в них перебувають.

10-19 квітня 2015 року лідер ГО «Закарпатська громада» Борис Кондратюк проходив стажування на базі провідних правозахисних організацій «Правозахисний Центр «Поступ»/Восток СОС та Освітнього дому прав людини в Чернігові в рамках [програми USAID «Права людини в дії»](#). Мета стажування – отримання практичних навичок, знань та досвіду, пов'язаних з роботою правової приймальної, громадської організації та громадської ініціативи в цілому. Стажер зміг детально ознайомитися з напрямками діяльності громадської ініціативи Восток СОС (зокрема, гуманітарна допомога, правова приймальня, роботи з полоненими, інформаційний відділ, CALL-центр – гаряча лінія для консультації; поселення ВПО та відділ волонтерства), а також пройшов практику у ролі логіста ОДПЛ Чернігів, отримав знання та навички організації та супроводу навчального заходу національного рівня.

16-19 квітня 2015 року на базі Білоруського будинку прав людини (Вільнюс, Литва) пройшов другий семінар Міжнародного курсу з захисту прав людини для молодих активістів з України та Білорусі. Молоді активістів поглиблювали свої знання стандартів прав людини і вчилися планувати акції та кампанії на захист суспільних інтересів. Окрім того у рамках навчання вони отримали змогу ознайомитись з європейськими та міжнародними механізмами захисту прав людини. Очікується, що після закінчення семінару учасники при супервізії експертів проекту проведуть кілька кампаній, направлених на поліпшення ситуації з правами людини в країнах проекту.

17-20 квітня 2015 року проходив семінар «Основи ефективної громадської діяльності» в рамках проекту NED «Громадські дії на підтримку Криму та сходу України», який є частиною плану дій РПЛ та реалізується ОДПЛ- Чернігів.

У заході взяло участь понад 20 представників громадських організацій з різних куточків України – Чернівці, Рівне, Луцьк, Івано-Франківськ, Старобільськ, Северодонецьк, Херсон, Харків, Ужгород, Дзержинськ, Новопсков, які представляють об'єднання внутрішньо переміщених осіб або займаються вирішенням їх проблем.

Протягом чотирьох днів було обговорено ряд важливих питань, покликаних допомогти новим об'єднанням у їх перших кроках. Зокрема становлення громадських організацій у світі та на пострадянському просторі, формування команди та розподіл ролей в ній, секрети роботи з

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

пресою та новими медіа. Також представники новостворених об'єднань отримали знання про оформлення проектної заявки та можливі варіанти залучення ресурсів.

21-24 квітня 2015 року – відбувся семінар «Співпраця органів місцевої влади та НУО – просування досвіду польської місцевої демократії в Україні» в рамках спільного проекту Гельсінського Фонду з Прав Людини (м. Варшава, Польща) та громадської організації M'ART (м. Чернігів). У проекті беруть участь представники місцевих органів влади і НУО із 4-х невеликих населених пунктів України (Бурштин, Івано-Франківської обл.; Мена, Чернігівської обл.; Білозерка і Широка балка, Херсонської обл.; Кременчук, Полтавської обл.), які разом розроблятимуть процедури співпраці на місцевому рівні. У травні учасники проекту відвідають Польщу з метою побачити подібний польський досвід на практиці (зокрема, щодо імплементації стандартів Європейської Хартії місцевого самоврядування на місцевому рівні). В вже восени місцеві команди зможуть представити свої напрацювання. Проект має особливу актуальність в умовах процесу реформування в Україні, тому що справжній процес децентралізації і реформування залежить не лише від зміни законодавства.

У рамках проекту ОДПЛ-Чернігів «Громадські дії на підтримку Криму та Сходу України» реалізується велика кількість проектів, які вже отримали національний розголос зокрема:

- **16 квітня 2015 року** у Северодонецьку вийшов на маршрут перший в Україні «Громадянський тролейбус». Він став неформальним інформаційним пунктом для вимушених переселенців із зони бойових дій, яких у місті налічується понад 30 тисяч. У «Громадянському тролейбусі» розміщено корисну довідкову інформацію про Северодонецьк, інформацію про те, як і де оформити статус переселенця, як поновити документи, як викликати лікаря, хто і за якою адресою може надати певну допомогу, тощо.
- **17 квітня 2015 року**, на території компактного проживання ромської громади Дзержинська відбулася робоча зустріч за ініціативи ромських громадських лідерів з представниками громадськості, установ та організацій міста в рамках міні-проекту «Дії влади та безпека життєдіяльності ромської громади в умовах воєнного конфлікту». Присутні обговорили таку важливу проблему (яка зараз турбує не лише рома, а й усіх громадян міста) як оповіщення населення про небезпеку, його інформування про порядок дій у сформованих надзвичайних умовах; евакуацію і розосередження; медичний захист; навчання ромського населення в області цивільній безпеці і захисту від надзвичайних ситуацій під час бойових дій.

Окрім зазначених заходів, у рамках підтриманих проектом міні ініціатив лише у квітня місяці відбудуться чи відбулись:

- Круглі столи на тему «Забезпечення безперебійного водопостачання на випадок бойових дій. Доступ місцевих громад до інформації про стан систем водопостачання» в містах Краматорськ і Северодонецьк. В ході заходів оприлюднені результати оцінки існуючого положення щодо забезпечення функціонування систем водопостачання в умовах збройного конфлікту.
- Збір відомостей про осіб, мешканців Кримського півострову, що відбувають покарання у виправних колоніях Херсонської області, та з різних причин не мають паспорта громадянина України.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

- Розпочато консультації військового та кризового психологів, проведення щотижневих розвиваючих арт-заходів для дітей сімей бійців АТО, неформальне спілкування дружин/матерів бійців АТО між собою у м. Харкові.
- У Луцьку розпочато щотижневі заняття на курсах української мови, на комп'ютерних курсах, заняття дітей переселенців у гуртках в закладах позашкільної освіти, консультації юриста, кризового психолога для дорослих та дитячого психолога у рамках арт-терапії. Нові та «старі» члени громади Луцька заклали липову «Алеї єдності» у центрі міста.

Головні події в сфері прав людини

В парламенті зареєстрована низка законопроектів щодо скасування застави

Сьогодні в цілях боротьби з корупцією та сепаратизмом існують як урядові, так і парламентські ініціативи щодо внесення змін до законодавства і заборони суддям відпускати під заставу підозрюваних у злочинах за низкою статей Кримінального Кодексу. У Верховній Раді України було зареєстровано сім законопроектів на цю тему – №№ 1838, 1871, 2086, 2284, 2330, 2654 і 2668 – щоправда, частину з них уже відкликано.

Скасування застави для осіб, що не вчиняли тяжких насильницьких злочинів, прямо суперечить § 3 статті 5 Європейської конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, а також практиці Європейського суду з прав людини, який, зокрема, у справі *Ілійков проти Болгарії* (*Ilijkov v. Bulgaria*), рішення від 24 липня 2001, §84, встановлює, що система обов'язкового тримання під вартою несумісна із § 3 статті 5 Конвенції за визначенням. Якщо закон встановлює презумпцію щодо обставин, які стосуються підстав тримання під вартою, має бути, крім того, переконливо доведена наявність конкретних обставин, які переважають правило поваги до особистої свободи. З цього приводу УГСПЛ виступила з [Відкритим зверненням](#).

Перемога в Європейському суді з прав людини

У Фонду стратегічних справ УГСПЛ в здобутку з'явилась ще одна перемога: за допомогою юристів Фонду колишній міліціонер В'ячеслав Барішевський, який 2 роки просидів у СІЗО в очікуванні на судовий розгляд, отримає суму понад 5 тисяч євро.

Вітчизняні судді розглядати його справу не поспішали. Звільнити ж його з під варти теж не вбачали необхідності. Протягом 2-х років йому продовжували термін арешту, іноді навіть не обтяжуючи себе викладенням аргументів, чому це необхідно. Справу тричі відправляли на дорозслідування.

Такі дії державних органів стали підставою для звернення до Європейського Суду, який *визнав, що тривалість тримання під вартою пана Барішевського та затягування розслідування щодо нього є порушенням права на свободу та особисту недоторканість та порушення права на справедливий суд*.

Цій дайджест видано завдяки щедрій підтримці американського народу, наданої через [Агентство США з міжнародного розвитку \(USAID\)](#). Зміст публікації не обов'язково відображає погляди USAID або Уряду Сполучених Штатів Америки.

Американський народ, через USAID, надає економічну та гуманітарну допомогу по всьому світу понад 50 років. В Україні допомога USAID надається у таких сферах як: економічний розвиток, демократія та управління, охорона здоров'я і соціальний сектор. Починаючи з 1992 р., Агентство США з міжнародного розвитку надало Україні технічну та гуманітарну допомогу на суму 1,8 мільярда доларів.

Детальнішу інформацію про програми USAID в Україні можна отримати на офіційному веб-сайті USAID <http://ukraine.usaid.gov> та сторінці у Facebook <https://www.facebook.com/USAIDUkraine>

Редактор дайджесту: Марина Говорухіна, PR-менеджер УГСПЛ

Програма «Права людини в дії», контактна інформація:

Аркадій Бущенко, керівник проекту (arkadiy.bushchenko@gmail.com)

Ольга Чуєва, заступник керівника проекту (olga.chueva@gmail.com)

Українська Гельсінська спілка з прав людини

вул. Фролівська 3/34, Київ, Україна

Тел.: 044-417-41-18, веб-сайт: <http://helsinki.org.ua/>